

OCAK 2013 TARİH BASKILI
DİJİTAL İLETİŞİM VE YENİ MEDYA
DERS KİTABINA İLİŞKİN DÜZELTME CETVELİ

Düzeltilmeler kesikli çizgi çerçevesi (.....) içinde gösterilmiştir.

1- Giriş sayfası, Sayfa i, yazarın ünvanı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Doç.Dr. Günseli BAYRAKTUTAN (Ünite 5)

2- Ünite 1, Sayfa 3, “Giriş” başlığının birinci paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Teknolojik gelişmelerin toplumsal yaşamdaki yansımaları günümüz toplumunun bilgi toplumu olarak tanımlanmasına neden olmuştur. Özellikle dijital teknolojilerin gelişmesi ve gündelik yaşamda kullanımının yaygınlaşması, bireylerin yaşamını değiştirmiş, hayatını kolaylaştırmış ve hızlandırmıştır. İletişim teknolojilerinin dijitalleşmesiyle birlikte bireylerin iletişim etkinliklerindeki zaman ve uzam kısıtı ortadan kalkarak, tek yönlü iletişim etkinliği etkileşimli bir yapıya dönüşmüştür. Bu çağ bilginin de öneminin artmasını beraberinde getirmiştir. Her iletişim etkinliği özünde bir bilgi paylaşımını barındırmaya başlamıştır. Dijitalleşmenin egemen olduğu, yeni iletişim teknolojilerinin gün geçtikçe çeşitlendiği ve işlevlerinin arttığı günümüz toplumsal yapısı; bilgi paylaşımını, erişimini, yayılımını, arşivlenmesini, üretilmesini, iletimini kolaylaştırmış ve hızlandırmıştır. Bu bağlamda yeni iletişim teknolojilerini bilgi çağının itici gücü olarak konumlandırmamız yanlış olmayacaktır.

3- Ünite 1, Sayfa 3, “Giriş” başlığının üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Bilgi çağı dijital teknolojiyle çevrelenmiş bir toplum yapısını tanımlamaktadır. Dijital teknoloji günümüzde her yerde karşılaşılabileceğimiz ve kullanmak durumunda olduğumuz yeni teknolojilerdir. Özünde dijitalleşmeyi barındıran yeni teknolojiler “teknolojik yakınsamanın” etkisiyle bir iletişim teknolojisinin tek bir işlevi yerine getirmek için kullanılma kısıtlılığını da ortadan kaldırmıştır. Günümüzde televizyon denildiğinde akla sadece izleyicilerin ekran karşısında oturup çeşitli türlerdeki programları izlediği “tek yönlü kitle iletişim aracı” akla gelmemelidir. Televizyon izleyicinin pasif konumda verileri aldığı bir cihaz olmaktan sıyrılmıştır. Televizyon yeri geldiğinde bir radyo, yeri geldiğinde internet, yeri geldiğinde alışveriş, arkadaşlarla sohbet edebilecek etkileşimli bir kitle iletişim aracı olarak konumlanmaktadır. Çünkü teknolojik gelişim sonucunda iletişim teknolojilerinin birbiriyle yakınsaması, televizyonun içerisinde radyoyu, interneti bulmamıza izin vermiştir. Dijital çağda iletişim teknolojilerinin yakınsaması ile internetten televizyon izleyebilir, cep telefonundan oyun oynayabiliriz, yol haritasına dilediğimiz anda son güncellemelerle seyahat halindeyken aracımızdaki radyodan ulaşabiliriz. İç içe geçmiş teknolojiler olarak da görebileceğimiz yeni iletişim teknolojileri mobil yaşama da uyumlu bireyler olarak konumlanmamızı sağlamaktadır.

4- Ünite 1, Sayfa 6, Sıra Sizde 4 ikonunun altındaki altıncı madde aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

- Medya metinleri geleneksel fotoğraf baskısı, kitap, film gibi formlardan uzaklaşarak yeni materyaller olarak yer almaktadır. Dijital ortamlarda medya metinlerine erişim sağlanmaktadır. Geleneksel ortamların sahip oldukları sınırlılıklar da bu sayede aşılabilmektedir. Örneğin, bir gazetede yer verilecek bilgiler, gazetenin ebatları nedeniyle sınırlıdır. E-gazete uygulamasında bir habere dair bilgilere erişim sağlamanın yanında ek ayrıntılı fotoğraflara, görsel-işitsel kaynaklara erişim sağlanabilir. Ayrıca bilginin güncellenmesi dijital sistemlerde sorun değildir. Bir son dakika haberi, kolaylıkla sistem merkezi tarafından girilerek, güncelleme yapılabilir. Geleneksel gazete formunda gazete basıldıktan sonra güncelleme ancak yeni bir gazetenin basımıyla mümkün olmaktadır. Bu açıdan dijital ortamlar, geleneksel medya metinlerinin dijital ortamlara aktarılması ve dönüştürülmesiyle pek çok avantaja sahip olmaktadır.

5- Ünite 1, Sayfa 8, Sıra Sizde 6 ikonunun altındaki birinci paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Bilgisayarlar, uydu teknolojisi, fiber optik teknolojisi ve dijital dilin geliştirilmesi bilgi çağına geçmemizdeki en büyük etmenlerdir. Bu teknolojik gelişmeler onlarca yıldan beri kullandığımız ve günümüzde geleneksel olarak adlandır-
dığımız iletişim teknolojilerinin özelliklerini ve kullanımlarını da değiştirmişlerdir. Geleneksel iletişim teknolojisi olarak tanımladığımız teknolojilerin başında radyo, telefon, telgraf, telsiz, televizyon gelmektedir. Bu iletişim teknolojilerinin çoğu günümüzde halen kullanılmaktadır. Ancak çağın özelliklerinin etkisiyle sinyal işleme teknikleri, özellikleri, veri gönderme, saklama kapasiteleri gibi teknik özelliklerinin yanında, işlev, içerik ve sosyal kullanım boyutunda da pek çok özellikleri değişmiştir. Bazı geleneksel iletişim teknolojilerinin şekil değiştirmiş halini de kapsayan yeni iletişim teknolojileri; internet tabanlı teknolojileri, mobil telefonları, tablet bilgisayarları, portatif oynatıcıları (MP3, MP4, MP5...), 3G, 4G teknolojisini ve daha sayamadığımız pek çok teknolojiyi ve uygulamayı içermektedir. Bu nedenle yeni iletişim teknolojileri denildiğinde-verilerin dijital olarak işlendiği ve zaman, uzam farkı gözetmeksizin çok miktardaki bilginin çeşitli iletim yolları vasıtasıyla çok hızlı bir şekilde aktarılabilirdi etkileşimli teknolojiler-akla gelmektedir.

6- Ünite 1, Sayfa 10, “İletişim Teknolojilerinin Tarihsel Gelişimi” başlığının yedinci paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

İletişim teknolojisinin tarihindeki önemli gelişmelerden biri de görüntünün kayıt edilmesidir. Fotoğraf görüntünün ışıla kayıt edilmesi temeline dayanmaktadır. Fotoğrafın bulunmasıyla birlikte basılı ortamlar bu teknoloji-
den-etkililiğini artırmak amacıyla- fazlasıyla yararlanmıştır. Çünkü gazetede anlatılan yazılı içeriğe bir görüntü şahitlik etmektedir. Fotoğraf ilerleyen zamanda hareketli görüntünün de temelini oluşturmuştur. Çünkü hareketli görüntü, kayıt altına alınmış sabit görüntünün ardarda gösterimi ile elde edilmekteydi. Bu nedenle sinemanın öncüsünü fotoğraf olarak görmek yanlış bir yaklaşım değildir. 1899 yılında Thomas Edison ve William Dickson “Kinetography”
adı verilen ilk görüntü kamerasını ve “kinetoscope” adı verilen kayıtlı görüntünün izlenebileceği ilk makineyi yaptılar. Sinemanın öncüsü Auguste ve Louis Lumiere kardeşler görülmektedir. 1894 yılında Robert Paul tarafından yapılan kamerayı kullanarak ilk çekimlerini gerçekleştirdiler. Bir yıl sonra ise Paris’te ilk sinema gösterimlerini gerçekleştirmişlerdir (Erdoğan, 2005, s.293-299).

7- Ünite 1, Sayfa 11, “İnternet” başlığının birinci paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Başlangıçta büyük bir icat, teknolojik bir devrim gibi gözüken kişisel bilgisayarlar, 1990’larda yetersiz görülme-
ye başlandı. Çünkü küresel sisteme dönülmesinde kişisel bilgisayarlar yetersiz kalıyordu. Bu nedenle küresel bir yapının
ağ sistemi kurulmasıyla mümkün olacağı ifade edilerek “internet” düşüncesinin uygulamaları başlamıştır.

8- Ünite 1, Sayfa 11, “İnternet” başlığının ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

İnternet teknolojisi kendiliğinden ortaya çıktığı söylenebilir. İlk olarak 1969 yılında ARPA (Advanced Research Pro-
jects Agency) net olarak bilgisayar ağ sistemi Amerikan Askeri Karargahı Pentagon’da kullanılmıştır (Giddens, 2005, 465). ARPA askeri amaçla kullanılan bir ağ sistemine sahipti ve kullanımı oldukça sınırlıydı. ARPA, Amerika’nın farklı mekanlarında yer alan askeri görevlerin kaynaklarını paylaşmak, bir merkezde toplamak amacına hizmet eden bir ağ sistemini tanımlamaktaydı. Bir tesadüf ile mesaj göndermenin yolunu bularak sonradan sisteme e-posta uy-
gulaması da eklenmiştir. Pentagon’da ARPA adıyla temeli atılan internet sistemi başlangıçta 500 bilgisayardan oluşan bir ağ bağlantısına sahipti. Askeri laboratuvarlar ve üniversitelerin bilgisayar bilimleriyle ilgilenen bölümleri arasında ağ bağlantıları bulunmaktaydı. 1973 yılında ağ için protokol sistemi geliştirilmesine yönelik çalışmalar başladı. “İle-
tim kontrol protokolü (TCP)” nün farklı uyarlamaları geliştirilerek denendi. 1980 yılında TCP sabitlenerek ARPA’ya bağlı bilgisayarlar arasındaki iletişimi kolaylaştırdı. 1983 yılında TCP/IP protokolü (iletim kontrol protokolü/internet protokolü)’ne geçiş yapılarak ARPA kullanımı standartlaştırıldı. 1987 yılına gelindiğinde ağ bağlantısına sahip bilgisayarların sayısı 28000’e çıkmış ve hizmetlerden yararlanan üniversite ve araştırma laboratuvarlarının sayısı da artmıştır. ARPA 1990 yılında kullanımdan kaldırıldı ancak TCP/IP kullanımı devam etti.

9- Ünite 1, Sayfa 11, “İnternet” başlığının altıncı paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Günümüzde resmi, özel her türlü işimizi internet erişimi ile gidermekteyiz. Gündelik yaşamdaki pek çok zorluğu internet erişimi sayesinde hızlıca, bulunduğumuz yerden ve kolaylıkla gerçekleştirebilmekteyiz. Faturamızı ödemek için bankaya gitme zorunluluğumuz ortadan kalkmıştır, alışveriş için dışarı çıkmak zorunda değiliz, bilgi aramak için kütüphaneye gitme zorunluluğumuz, gazete satın alma zorunluluğumuz da kalmamıştır. Tüm bunları internet erişimimizin olduğu her hangi bir teknolojiyle gerçekleştirebiliriz. Her hangi bir teknoloji tanımlamasını yapıyoruz çünkü internet hizmetlerinden yararlanabilmek için, bilgisayar gereksinimimiz de artık bulunmamaktadır. Cep telefonlarımızı, MP5 oynatıcımızı, PSP'imizi, televizyonumuzu internet erişimini sağlamak için kullanabilmekteyiz.

10- Ünite 1, Sayfa 14, “Bilgisayar Aracılı İletişim (CMC)” başlığının ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Bilgisayar aracılı iletişim uygulamalarının en temel özelliği eşzamanlı (gerçek zamanlı) veya farklı zamanlı (geciktirilmiş zamanlı) iletişim etkinliğinin gerçekleşmesine olanak tanımasıdır. Eşzamanlı (gerçek zamanlı) iletişim etkinliği iki birey arasında gerçekleşen yüz yüze iletişim etkinliği gibidir. Bireyler eşzamanlı iletişim etkinliğini tıpkı bir telefon konuşmasında olduğu gibi, bilgisayar aracılı bir uygulama ile sürdürmektedirler. Eş zamanlı uygulamaların sadece birey-birey arasında gerçekleşme zorunluluğu yoktur. Birey-grup etkileşimi de eşzamanlı olarak sürdürülebilmektedir. Bilgisayar aracılı bir uygulama ile bir kişi tarafından iletilen bir mesaj aynı anda birbirinden aynı veya farklı mekanda bulunan bireyler tarafından görülebilmektedir.

11- Ünite 1, Sayfa 14, “Bilgisayar Aracılı İletişim (CMC)” başlığının üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

CMC etkinliklerinin geciktirilmiş zamanlı uygulamaları ise mesajın gönderilme anı ile alınma anı arasındaki zaman farkını açıklamaktadır. Örneğin, bir bireyin e-posta aracılığıyla arkadaşına gönderdiği mesaj anında e-posta adresine ulaşsa bile, karşıdaki kişi tarafından bir gün sonra okunabilir. Gönderilme okunma anındaki zaman farkını tanımlayan iletişim etkinliği farklı zamanlı veya geciktirilmiş zamanlı iletişim olarak tanımlanmaktadır. Geciktirilmiş zamanlı CMC uygulamaları da tıpkı eşzamanlıda olduğu gibi birey- birey arasında gerçekleşebilmektedir. Bu tür uygulamalar aynı zamanda birey-grup iletişiminin gerçekleşmesine izin veren uygulamalardır. Bülten tahtalarında, sosyal medya paylaşımlarında, bilgisayarlı konferans uygulamalarında yer alan bir takım etkinlikler farklı zamanlı birey-grup iletişiminin var olduğu uygulamalardır.

12- Ünite 1, Sayfa 15, “Sanal Gerçeklik” başlığının ikinci paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Sanal kelimesi gerçekte var olmayan kavramları, olguları, mekanları tanımlamak için kullanılan, “sanmak” fiilinden türemiş bir kavramdır. Bu bağlamda sanal kavramı da gerçeği değil, gerçek sanılanı kapsamaktadır. Ancak bunu yalan, sahte veya gerçek dışı olarak nitelemek yersiz bir yaklaşımdır. Sanal gerçeklik uygulamaları kullanıcılarının beden hareketleri, bakışları ile içerisinde yer aldığı üç boyutlu sanal ortamı kendi duyuları, algıları, gereksinimleri, beklentileri doğrultusunda yönlendirmesini içermektedir. Sanal gerçeklik ortamında yer alan kullanıcıya gönderilen görsel ve işitsel uyarılar yüksek görüntü ve ses kalitesine sahiptir. Günümüzde HD (yüksek çözünürlüklü) kalitesinde görüntü ve quadrofonik (4 kanallı ses kaydı ve çıkışı) ses uygulamalarını da içeren teknolojik yenilikler sanal gerçeklik ortamlarında yer almaktadır. Sanal gerçeklik ortamındaki ekranda yer alan görüntü ve ses, kullanıcının davranışları doğrultusunda değişmektedir. Kullanıcının yaptığı her hareket sonrasında ekranda bir dizi yeni görüntü yer alacaktır. Bu ise gerçek zaman ve mekana çok yakın bir şekilde gösterilmektedir. Sanal gerçeklik ortamında yer alan sesler de oldukça gerçekçidir. Sesin yoğunluğu ve sesin geldiği yön birebir gerçek hayattakine yakın bir şekilde verilerek ortamdaki gerçeklik algısının artırılmasına destek verir.

13-Ünite 1, Sayfa 15, “Yeni İletişim Teknolojilerinde Yakınsama” başlığının üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Yakınsama üzerine farklı tanımlamalar yapılmıştır. Ancak yapılan tüm tanımlamalar yukarıda bahsedilen alanlardaki birlikleri içermektedir. Yakınsama kavramını “dijitalleşmenin etkisiyle farklı iletim ağları aracılığıyla iletilen farklı içeriklerin ve hizmetlerin etkileşimli bir şekilde iletim kopukluğu olmaksızın, telekomünikasyon, yayıncılık ve bilişim sektörleri arasındaki sınırların kalkması sonucunda farklı cihazlardan alınabilmesi” olarak tanımlanabilmektedir.

14-Ünite 1, Sayfa 16, “Telekomünikasyon” başlığının üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Radyo, televizyon gibi kitle iletişimin gerçekleştiği uygulama alanları; radyo için görsel, televizyon için görsel işitsel veri iletiminin bir noktadan çok noktaya eşzamanlı aktarımın mümkün olduğu elektromanyetik iletim alanlarını kapsamaktadır. Aynı iletim alanı telsiz kullanımı için de söz konusudur. Ancak telsiz kullanımı eşzamanlılık özelliği nedeniyle benzerlik taşıırken, bireylerarası iletişimin gerçekleştirilebildiği araç olma yönünde farklılaşmaktadır. Radyo ve televizyon uygulama alanları çoğunlukla eşzamanlı veri iletimini tek yönlü olarak gerçekleştirmektedir. Ancak teknolojik yakınsama ve yayınların dijitalleşmesi sonucu radyo ve televizyon yayınlarının çift yönlü ve etkileşimli bir şekilde gerçekleşmesi mümkün olmuştur.

15-Ünite 1, Sayfa 18, “Yeni Medya” başlığının üçüncü paragrafı aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Günümüzde medyanın fiziksel görünümü teknolojinin etkisiyle değişmiştir. Daha ince ve mobil yaşama uygun taşınabilir boyutlarda medya teknolojileriyle çevrelenmiş durumdayız. Bu da gittiğimiz her yerde medya içeriğine erişim sağlayabilmemizin yolunu açan önemli bir etkidir.

16-Ünite 1, Sayfa 19, Dikkat ikonunun altındaki üçüncü madde aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

- Birey-teknoloji/içerik etkileşimi: bireyin iletişim teknolojisi ile etkileşimini tanımlamaktadır. Birey iletişim teknolojisinin içeriğini kendi istekleri, gereksinimleri beklentileri ve ilgileri doğrultusunda yönlendirmektedir. Örneğin: dijital ortamlarda oynanan oyunlar. Birey oyunu yönlendirmek için kumanda aygıtından, klavyeden yada farklı bir yönlendirici gereçten yararlanmaktadır. Bireyin verdiği komutlar doğrultusunda oyundaki görüntüler, hareketler değişmektedir. Sonucu belirleyen komutu veren bireydir. Bu etkileşim türü sistem sağlayıcıların sunduğu sınırlılıklar dahilinde gerçekleşmektedir.

17-Ünite 6, Sayfa 143, maddelerden sonraki ilk paragraf aşağıdaki şekilde düzeltilmiştir.

Morsing ve Schultz’un (2006) bir kurumun stratejik olarak paydaşlarıyla KSS iletişimini nasıl bağlantılandıracağı konusunda geliştirdiği KSS iletişim modelinde üç paydaş ilişki türünden söz etmektedir: 1. paydaş bilgi stratejisi 2. paydaş tepki stratejisi 3. paydaş katılım stratejisi. İlk iki strateji, geleneksel KSS iletişiminin internete taşınmasını sağlamıştır. Kurumlar özellikle web sayfaları aracılığı ile KSS faaliyetlerini içeren reklamlarını, yıllık raporlarını, broşürlerini paydaşlarına ulaştırabilmekteydi. Ancak son model olan paydaş katılım stratejisi iki yönlü iletişimi gerekli kılmaktadır. Kurumun paydaşları ile diyalogu içeren bu stratejide ikna çalışmalarını da yer almaktadır. Karşılıklı iletişim açısından sosyal medyanın sunduğu ortamlar bu stratejinin uygulanmasını kolaylaştırmaktadır. Sosyal medya kapsamında etkileşimli ve simetrik bir iletişimin varlığı KSS çalışmalarının kurumun paydaşları tarafından desteklenmesine katkı sağlamaktadır (Capriotti, 2011; 362).